

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

20R.00768

Van: : college van burgemeester en wethouders

Datum : 14 juli 2020

Portefeuillehouder(s) : wethouder de Weger

Portefeuille(s) : Wonen

Contactpersoon : M. de Kogel

Tel.nr. : 8576

E-mailadres : kogel.m@woerden.nl

Onderwerp: Beantwoording vragen ex artikel 42 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad gesteld door mevrouw W. de Mooij van de Fractie De Mooij over risicobeheersing Covid-19 in relatie tot de maatschappelijke positie en kwetsbaarheid van arbeidsmigranten, laag-geletterden, anderstaligen en minder draagkrachtigen.
;

Beantwoording van de vragen:

1. Hoe is het thans gesteld met de huisvesting van de arbeidsmigranten die werkzaam zijn in bedrijven in en rond Woerden? Om hoeveel mensen gaat het? Wat zijn de landen van herkomst? Heeft het college zicht op de huisvesting van al deze mensen, waar en hoe wonen zij, wilt u dit in cijfers concretiseren?

In de gemeente Woerden werken in 2020 naar schatting 1.000 arbeidsmigranten (Decisio, 2018), waarvan de meesten uit een van de 27 EU landen afkomstig zijn. De huisvesting van deze arbeidsmigranten is primair een taak van de werkgevers en arbeidsbemiddelaars. De werkgevers/ arbeidsbemiddelaars zijn verantwoordelijk voor het creëren van goede omstandigheden, en hebben hier samen met het Rijk afspraken over gemaakt (SFN normen) Het college heeft geen overzicht van de huisvesting van arbeidsmigranten die werkzaam zijn in Woerden. Wel is het zo dat zodra er meldingen binnen komen van bijvoorbeeld illegale bewoning/ illegale praktijken, wij daarop handhaven.

2. Is bekend of zich onder de in Woerden en omgeving te werk gestelde bevolkingsgroep arbeidsmigranten Covid-19 besmettingen hebben voorgedaan? Zo ja, om hoeveel besmettingen gaat het? Is er in de huisvesting en werkomgeving van deze arbeidsmigranten sprake geweest van brandhaarden?

Nee, dit is niet bekend en dit is een taak van de GGD. Vanuit de GGD hebben wij hier geen signalen van ontvangen.

3. Is de zorg voor deze arbeidsmigranten gewaarborgd? Is de zorg ook gewaarborgd indien zij hun baan zijn kwijtgeraakt en zij om wat voor reden dan ook nog niet zijn terug verhuist naar hun thuisland? Zijn de arbeidsmigranten in voldoende mate geïnformeerd over Covid-19, de rijksmaatregelen en over de beschikbaarheid van testmogelijkheden en eventueel noodzakelijke en beschikbare zorg?

Net als voor alle andere Nederlanders geldt dat ook arbeidsmigranten een zorgverzekering moeten hebben. Daarmee hebben zij toegang tot de zorg. Tussen werkgever – werknemer zijn veelal afspraken gemaakt over de huisvesting en wanneer deze stopgezet wordt. Daar hebben wij vanuit de gemeente geen invloed op. Het RIVM is verantwoordelijk voor de informatievoorziening, welke in verschillende talen is gecommuniceerd. We hebben geen signalen ontvangen dat dit niet voldoende is geweest.

4. Hoe houdt het college toezicht op de handhaving van de Covid-19 maatregelen in de bedrijven en de woonlocaties waar arbeidsmigranten te werk worden gesteld?

De inspectie van SZW controleert de bedrijven op de naleving van de wet- en regelgeving op de werkvloer. Als gemeente hebben wij hier geen bevoegdheden toe, ook niet om te controleren op de woonlocaties.

Wij mogen alleen een woning in met toestemming van de eigenaar / bewoner. Als er specifieke handhaving meldingen komen (bijvoorbeeld illegale bewoning, drugs) dan wordt er volgens de gezamenlijke handhavingstrategie gehandeld, welke is vastgesteld door de voorzitter van de Veiligheidsregio met instemming van de 26 burgemeesters van de Veiligheidsregio.

5. Heeft het college er zicht op welke uitzendbureaus arbeidsmigranten leveren aan Woerdense bedrijven, en weet u of dit malafide bedrijven zijn? Hoe houdt u toezicht op deze bedrijven? En op de wijze waarop zij al dan niet voldoen aan de noodzakelijke maatregelen nemen en handhaven ter voorkoming van verspreiding of het ontstaan van brandhaarden? Welke rol neemt het college hierin in? Wat is uw verantwoordelijkheid, of wat ziet u als uw taak als het gaat om het waarborgen van een gezonde leefomgeving van de Woerdense bevolking?

Wij hebben regelmatig gesprekken met verschillende bedrijven en ook uitzendbureaus die arbeidsmigranten in dienst hebben. Echter, wij houden geen overzicht bij van uitzendbureaus die arbeidsmigranten leveren aan Woerdense bedrijven. Dit is in principe ook een zaak tussen uitzendbureau en bedrijf/ organisatie. Als er ergens misstanden worden geconstateerd, dan moet dit gemeld worden bij de inspectie SZW.

Overigens hebben wij geen signalen van misstanden en/of niet naleven van de maatregelen ontvangen. Als er signalen komen van bedrijven waar de noodzakelijke maatregelen vanuit de noodverordening niet worden gehandhaafd, dan wordt de handhavingstrategie ingezet. Als lokaal handelen onvoldoende effect heeft, wordt de handhaving in dit geval regionaal opgepakt. In het uiterste geval kan de voorzitter van de Veiligheidsregio besluiten een bedrijf te sluiten. Wij vinden het als college belangrijk een gezonde leefomgeving te waarborgen voor iedereen, en op deze manier hebben wij hier zo goed mogelijk invulling aan gegeven.

6. Waar worden de arbeidsmigranten die in Woerden en omgeving werken gehuisvest als het arbeidscontract afloopt of om wat voor reden dan ook niet wordt verlengd? Heeft u er zicht op waar zij dan verblijven en onder welke omstandigheden? Heeft u m.b.t. afspraken met de werkgevers? En hoe wordt gewaarborgd dat de huisvesting passend is onder de grenzen van de overheidsmaatregelen m.b.t. het covid-19 virus?

Zoals aangegeven is de huisvesting van arbeidsmigranten primair een taak van de werkgever/ uitzendbureaus (afhankelijk waar de arbeidsmigrant in dienst is). De arbeidsmigrant zelf draagt hier ook een verantwoordelijkheid in.

Dat neemt niet weg dat de gemeente wel de taak heeft om de huisvesting mogelijk te maken, door bijvoorbeeld ruimte te scheppen voor geconcentreerde huisvesting. Op dit moment zijn wij, samen met uitzendbureaus, werkgevers, huisvesters en ontwikkelaars aan de slag om te komen tot een regionaal beleidskader. Dit omdat wij ook zien dat we dit als gemeente niet alleen kunnen, maar daar andere partijen en de regio hard bij nodig hebben. In Q4 2020 of Q1 2021 komen wij hier in de gemeenteraad op terug.

7. Houdt het college zicht op het woon-werkverkeer van de arbeidsmigranten? Worden zij vervoerd met busjes en zo ja wordt hier toezicht gehouden op het naleven van de Covid-19 richtlijnen? Houdt het college daarbij de vinger aan de pols? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

Nee, ook daarvoor geldt dat dit een bevoegdheid is van de Veiligheidsregio. De toezichthouders (van BOA's tot politie) voeren dit uit. Wij hebben geen signalen van misstanden ontvangen, niet vanuit handhaving en ook niet vanuit de samenleving. .

8. Heeft u contact met de werkgevers over de huisvesting van hun arbeidsmigranten (zowel MKB als de multinationals)? Kunt u de gemeenteraad informeren over de mate van tevredenheid hierover van de werkgevers? Wat is hun ervaring met de gezondheidsaspecten m.b.t. Covid-19 maatregelen waar zij mee zijn geconfronteerd? Zijn er financieel consequenties? Zo ja, is bekend wat de effecten daarvan zijn op de werkgelegenheid?

Vorig jaar zijn er verschillende gesprekken gevoerd met werkgevers in Woerden over de huisvesting van arbeidsmigranten. Ook staat het opgenomen in het Economisch Actieplan en is het onderdeel van de gesprekken met de POVW. Er is in Woerden en eigenlijk in de hele regio een tekort aan geschikte huisvesting. Zoals aangegeven zijn we in regionaal verband, samen met huisvesters – werkgevers- uitzendbureaus-ontwikkelaars, bezig om een beleidskader met afspraken over huisvesting op te stellen. Wij hopen dit in Q4 of begin 2021 in de raad te kunnen bespreken.

Met deze partijen is verder niet gesproken over de gezondheidsaspecten en financiële gevolgen.

We hebben geen signalen dat de werkgelegenheid voor arbeidsmigranten is veranderd in Woerden sinds het begin van de uitbraak.

9. Legt de huisvesting van arbeidsmigranten nu er meer ruimte nodig is wegens de Covid-19 maatregelen een extra druk op de woonvoorraad? Zo ja, wat betekent dit voor de huisvesting van ingezetenen? Heeft dit effect op de wachttijden voor ingezetenen?

Het legt op dit moment nog geen extra druk op de woningvoorraad. Zoals aangegeven is het primair een taak tussen werkgever en werknemer. Dit wordt vanuit de noodverordening gehandhaafd. Arbeidsmigranten dienen zich op het moment dat zij aanspraak willen maken op een sociale huurwoning net als alle anderen in te schrijven bij Woningnet. Wij hebben niet de indruk dat dit volop gebeurt.

10. Bent u het eens dat arbeidsmigranten veilig moeten kunnen wonen en werken en dat het college verantwoordelijkheid draagt in relatie tot de veiligheid van de Woerdense bevolking?

Zeker, wij vinden het van groot belang dat alle inwoners van onze gemeente veilig moeten kunnen wonen en werken. Binnen onze wettelijke kaders nemen wij hier onze verantwoordelijkheid in.

11. 17 april 2018 Stuurde Otto Workforce een brandbrief aan B&W inzake huisvesting arbeidsmigranten (18.007943). Hoe is het huidige college daarmee omgegaan? Zijn de problemen die erin worden genoemd opgelost en is er concreet gekeken naar de erin voorgestelde oplossingen of bent u bereid om onder de huidige omstandigheden er vaart mee te maken?

Naar aanleiding van de brandbrief is gesproken met Otto Workforce. Vervolgens is het vraagstuk eerst lokaal en nu regionaal opgepakt. We erkennen de urgentie en hebben ook de resultaten van het aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten tot ons genomen. Zoals aangeven komen wij hiermee terug in de gemeenteraad in Q4 / begin 2021.

12. Heeft u de Woerdense bevolking geconsulteerd over de huisvesting van arbeidsmigranten in de gemeente of aan de randen van de gemeenten? Verwacht u problemen en zo ja welke? Welke andere oplossingen zijn er?

In het kader van de woonvisie, waarin het vraagstuk huisvesting arbeidsmigranten is opgenomen, is gesproken met de Woerdense bevolking. Op dit moment zijn wij druk met het opstellen van het beleidskader. Zodra er gesproken gaat worden over mogelijke locaties (mits dit aan de hand is) zullen daar de omwonenden nauw bij betrekken.

13. Is bekend of in Woerden mensen zijn die wegens taalprobleem de informatie van de rijksoverheid niet tot zich kunnen nemen? Of heeft u daar reeds actie op ondernomen? Gaat het dan om laaggeletterdheid of het nog niet beheersen van de taal? Welke acties heeft het college ondernomen om deze mensen adequaat te informeren? Hoe houdt u de vinger aan de pols om de mensen eventueel te helpen en te ondersteunen bij het nemen van de nodige hygiëne maatregelen in hun woonomgeving?

Vrijwel alle maatschappelijke partners kennen mensen met taalproblemen of laaggeletterdheid. Het behoort tot hun reguliere takenpakket om hen hierin bij te staan. Dit is ook gebeurd tijdens de afgelopen periode. Er zijn geen signalen bekend bij het college dat er mensen zijn die structureel qua informatievoorziening niet alles mee hebben kunnen krijgen door taalproblemen of laaggeletterdheid.

14. Voor mensen met een smalle beurs is het wellicht niet eenvoudig om zich de middelen te verschaffen die nodig zijn voor hygiënemaatregelen, zoals zeep en mondkapjes. Wat doet de gemeente om die groep mensen tegemoet te komen? Bent u bereid om bijvoorbeeld de voedselbank extra te faciliteren of via maatschappelijk werk? Of zijn er nog andere mogelijkheden die nog niet zijn uitgeput?

Het college staat in nauw contact met de voedselbank. Er zijn geen signalen dat (de aanschaf van) genoemde beschermingsmiddelen een probleem vormden voor gebruikers van de voedselbank. Wanneer deze signalen zich aandienen zal onderzocht worden wat de gemeente kan betekenen.

15. Hoe ziet de gemeente de rol van de rijksoverheid als het gaat om eventuele extra kosten die de gemeente maakt om het COVID-virus geen voet aan de grond te geven in onze gemeente en de kwetsbare inwoners met weinig financiële draaglast ter wille te kunnen zijn?

De omvang en samenstelling van de rijksregeling met betrekking tot compensatie van corona gerelateerde kosten is nog niet duidelijk. Het college hoopt op een ruimhartige regeling die zoveel mogelijk van de gemaakte kosten compenseert zodat dit ten goede komt aan alle inwoners van Woerden, ook die inwoners met een smalle beurs.

Bijlagen:

De ingekomen brief met corsanummer: 20.012192

Secretaris

M.H. Brander

Burgemeester

V.J.H. Molkenboer

Fractie:
Wilma de Mooij.

Schriftelijke vragen ex art 42 RVOM.b.t. risicobeheersing Covid-19 in relatie tot de maatschappelijke positie en kwetsbaarheid van arbeidsmigranten, laag-geletterden, anderstaligen en minder draagkrachtigen.

Woerden 22 juni 2020

Geacht college,

Hoewel COVID-19 nu minder hard om zich heen lijkt te grijpen in Nederland, blijken reële risico's voor het ontstaan van nieuwe besmettingshaarden onverminderd aanwezig. Helaas zijn dergelijke brandhaarden hoe groot of klein dan ook in de afgelopen periode in de praktijk reeds aangetoond in diverse gemeenten GGD¹. De informatie die RIVM is evident voor een toenemend risico op nieuwe brandhaarden op plaatsen waar mensen dicht op elkaar wonen of werken, waar mensen langere tijd bijeen zijn in onvoldoende geventileerde ruimten en daar waar de hygiëne maatregelen in onvoldoende mate in acht (kunnen) worden genomen. Dergelijke situaties kunnen gevolg zijn van onverantwoord menselijk handelen maar kunnen ook aanwezig zijn door de omstandigheden waarin men woont en/of werkt en waar de mensen zelf weinig tot geen invloed op hebben. Een andere realiteit is dat de informatie van de rijksoverheid ter voorkoming van besmettingen een deel van de bevolking mogelijk niet adequaat bereikt wegens taalproblemen of andere problematiek.

De gemeente Woerden draagt te alle tijden in meer of in mindere mate een bepaalde verantwoordelijkheid in het waarborgen van een gezonde leefomgeving voor zijn inwoners. Ik heb daarom de volgende vragen aan het college,

Arbeidsmigranten

1. Hoe is het thans gesteld met de huisvesting van de arbeidsmigranten die werkzaam zijn in bedrijven in en rond Woerden? Om hoeveel mensen gaat het? Wat zijn de landen van herkomst? Heeft het college zicht op de huisvesting van al deze mensen, waar en hoe wonen zij, wilt u dit in cijfers concretiseren?
2. Is bekend of zich onder de in Woerden en omgeving te werk gestelde bevolkingsgroep arbeidsmigranten Covid-19 besmettingen hebben voorgedaan? Zo ja, om hoeveel besmettingen gaat het? Is er in de huisvesting en werkomgeving van deze arbeidsmigranten sprake geweest van brandhaarden?
3. Is de zorg voor deze arbeidsmigranten gewaarborgd? Is de zorg ook gewaarborgd indien zij hun baan zijn kwijtgeraakt en zij om wat voor reden dan ook nog niet zijn terug verhuist naar hun thuisland? Zijn de arbeidsmigranten in voldoende mate geïnformeerd over Covid-19, de rijksmaatregelen en over de beschikbaarheid van testmogelijkheden en eventueel noodzakelijke en beschikbare zorg?
4. Hoe houdt het college toezicht op de handhaving van de Covid-19 maatregelen in de bedrijven en de woonlocaties waar arbeidsmigranten te werk worden gesteld?
5. Heeft het college er zicht op welke uitzendbureau's arbeidsmigranten leveren aan Woerdense bedrijven, en weet u of dit malafide bedrijven zijn? Hoe houdt u toezicht op deze bedrijven? En op de wijze waarop zij al dan niet voldoen aan de noodzakelijke maatregelen nemen en handhaven ter voorkoming van verspreiding of het ontstaan van brandhaarden? Welke rol neemt het college hierin in? Wat is uw verantwoordelijkheid, of wat ziet u als uw taak als het gaat om het waarborgen van een gezonde leefomgeving van de Woerdense bevolking?

¹ Bron GGD rapporten

6. Waar worden de arbeidsmigranten die in Woerden en omgeving werken gehuisvest als het arbeidscontract afloopt of om wat voor reden dan ook niet wordt verlengd? Heeft u er zicht op waar zij dan verblijven en onder welke omstandigheden? Heeft u m.b.t. afspraken met de werkgevers? En hoe wordt gewaarborgd dat de huisvesting passend is onder de grenzen van de overheidsmaatregelen m.b.t. het covid-19 virus?
7. Houdt het college zicht op het woon-werkverkeer van de arbeidsmigranten? Worden zij vervoerd met busjes en zo ja wordt hier toezicht gehouden op het naleven van de Covid-19 richtlijnen? Houdt het college daarbij de vinger aan de pols? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?
8. Heeft u contact met de werkgevers over de huisvesting van hun arbeidsmigranten (zowel MKB als de multinationals)? Kunt u de gemeenteraad informeren over de mate van tevredenheid hierover van de werkgevers? Wat is hun ervaring met de gezondheidsaspecten m.b.t. Covid-19 maatregelen waar zij mee zijn geconfronteerd? Zijn er financieel consequenties? Zo ja, is bekend wat de effecten daarvan zijn op de werkgelegenheid?
9. Legt de huisvesting van arbeidsmigranten nu er meer ruimte nodig is wegens de Covid-19 maatregelen een extra druk op de woonvoorraad? Zo ja, wat betekent dit voor de huisvesting van ingezetenen? Heeft dit effect op de wachttijden voor ingezetenen?
10. Bent u het eens dat arbeidsmigranten veilig moeten kunnen wonen en werken en dat het college verantwoordelijkheid draagt in relatie tot de veiligheid van de Woerdense bevolking?
11. 17 april 2018 Stuurde Otto Workforce een brandbrief aan B&W inzake huisvesting arbeidsmigranten (18.007943). Hoe is het huidige college daarmee omgegaan? Zijn de problemen die erin worden genoemd opgelost en is er concreet gekeken naar de erin voorgestelde oplossingen of bent u bereid om onder de huidige omstandigheden er vaart mee te maken?
12. Heeft u de Woerdense bevolking geconsulteerd over de huisvesting van arbeidsmigranten in de gemeente of aan de randen van de gemeenten? Verwacht u problemen en zo ja welke? Welke andere oplossingen zijn er?

Laag geletterden en anderstaligen.

13. Is bekend of in Woerden mensen zijn die wegens taalprobleem de informatie van de rijksoverheid niet tot zich kunnen nemen? Of heeft u daar reeds actie op ondernomen? Gaat het dan om laaggeletterdheid of het nog niet beheersen van de taal? Welke acties heeft het college ondernomen om deze mensen adequaat te informeren? Hoe houdt u de vinger aan de pols om de mensen eventueel te helpen en te ondersteunen bij het nemen van de nodige hygiëne maatregelen in hun woonomgeving?

Minder draagkrachtigen

14. Voor mensen met een smalle beurs is het wellicht niet eenvoudig om zich de middelen te verschaffen die nodig zijn voor hygiënemaatregelen, zoals zeep en mondkapjes. Wat doet de gemeente om die groep mensen tegemoet te komen? Bent u bereid om bijvoorbeeld de voedselbank extra te faciliteren of via maatschappelijk werk? Of zijn er nog andere mogelijkheden die nog niet zijn uitgeput?
15. Hoe ziet de gemeente de rol van de rijksoverheid als het gaat om eventuele extra kosten die de gemeente maakt om het covid-virus geen voet aan de grond te geven in onze gemeente en de kwetsbare inwoners met weinig financiële draaglast ter wille te kunnen zijn?

Hoogachtend,

Wilma de Mooij